

Pihlajayökkönen

Gäck

Trichosea ludifica

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantuneet (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Pihlajayökkönen on suurehko yöperhonen, jonka siipiväli on 37–45 mm. Kermanvaaleissa etusiivissä on tummat siksakkuviot ja takasiivet ovat vaaleanruskeat, joiden sisäreuna on keltainen. Siipiripset ovat mustavalkoiset. Karvainen vantageerum on etuosasta etusiipien värinen ja takaruumiista keltainen.

Elinympäristö ja levinneisyys

Pihlajayökkönen elää vanhoja pihlajia kasvavissa kulttuuriympäristöissä, sekametsissä ja lehtojen reunoilla. Se on erityisen mieltynyt vanhoja pihlajia kasvaviin avonaisiin maaseutuympäristöihin. Laji lentää öisin kesä-heinäkuussa. Toukkien pääravintokasvina on pihlaja (*Sorbus aucuparia*), mutta laji elää myös omenapuilla (*Malus*), koivuilla (*Betula*) ym. lehtipuilla. Lajia on tavattu Itä- ja Kaakkois-Suomessa, paikoittaisena etelärannikolla ja harvinaisena länsirannikolla.

Nykytila ja uhkatekijät

Pihlajayökkösen uhanalaisuuteen johtaneita syitä ovat metsien uudistamis- ja hoitotoimet sekä metsien puulajisuhteiden muutokset. Pihlajayökköselle sopivien suurien pihlajien vähyys uhkaa lajia edelleen.

Hoitosuosituks

Pihlajayökkösen tarvitsemat vanhat ja suurikokoiset pihlajat tulisi säästää niin metsätalouden toimenpiteiden yhteydessä kuin pihapiireissäänkin. Pihlajajatkumon turvaamiseksi esiintymäpaikalla ja sen lähiympäristössä tulisi säästää myös erikäisiä pihlajia. Laji hyötyy metsien puulajisuhteiden monipuolistamisesta. Osa pihlajayökkösen elinympäristöistä on puustoisia perinneympäristöjä, joiden vapaaehtoiseen suojeeluun ja luonnonhoitotoimiin on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Luonnonsuojelulaki 1096/1996. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961096>. Viitattu 25.10.2022.
- Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.
- Suomen Lajitietokeskus, pihlajayökkönen. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.62474>. Viitattu 25.10.2022.
- Vainio, M., Kekäläinen, H., Alanen, A. ja Pykälä, J. 2001. Suomen perinnebiotoopit. Perinnemaisemaprojektin valtakunnallinen loppuraportti. Suomen ympäristö 527. Helsinki. 163 s.

Kuva: Pekka Malinen, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)